

คู่มือสำหรับเด็ก

เกี่ยวกับนโยบายคุ้มครองเด็ก

Child Protection Policy

โดย มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก

นโยบายคุ้มครองเด็ก?

เพราะว่าเด็กทุกคนที่เกิดมา ต้องการความรักและความเอาใจใส่เลี้ยงดูจากพ่อแม่และผู้ใหญ่ในสังคม ได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่ง ต้องไม่มีการดูถูกเหยียดหยามและเลือกปฏิบัติต่อเด็ก ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการใช้ความรุนแรงไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดๆ เพื่อให้เด็กอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและเติบโตเป็นคนดีของสังคม

เพราะว่าผู้ใหญ่ทุกคนในสังคม รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก นั้นมีหน้าที่ตามกฎหมายและบทบาททางสังคม ที่จะต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน พัฒนาเด็ก และจะต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองไม่ให้เกิดอยู่ในภาวะอันตรายทั้งร่างกายและจิตใจ

เพราะว่ารัฐบาลไทย ให้คำมั่นสัญญากับนานาชาติประเทศว่า จะกระทำทุกวิถีทาง ในการป้องกันและคุ้มครองเด็กๆ จากการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ สร้างหลักประกันด้วยการกำหนดให้มีกลไกค้นหา รายงานการละเมิดและให้ความคุ้มครอง เยียวยาเด็ก จากการถูกละเมิดสิทธิ

ดังนั้น เด็กทุกคนมีสิทธิ ที่จะมีชีวิต ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกล่วงละเมิด การแสวงหาประโยชน์ ความรุนแรงและการถูกละเลยทอดทิ้ง รวมทั้งมีสิทธิในด้าน พัฒนาการ และสิทธิในการมีส่วนร่วม และมูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก เป็นองค์กรพัฒนาเอกชน หรือเป็นผู้ใหญ่อีกคนหนึ่งในสังคม ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายและศีลธรรมอันดี ในการปกป้องดูแล ระมัดระวังเด็กๆ ทุกคนที่อยู่ในความดูแล ให้ปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรง ถูกกระทำทารุณกรรม หรือถูกละเมิดสิทธิใดๆ จากบุคคลต่างๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิเอง

มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation) เป็นองค์กรพัฒนาเอกชน เชื่อว่า เด็กทุกคนต้องได้รับสิทธิที่จะมีชีวิต มีความสุขตามวัยเด็ก ปราศจากการถูกล่วงละเมิด การแสวงหาประโยชน์ และถูกละเลยทอดทิ้ง การละเมิดสิทธิเด็กและความรุนแรงทุกรูปแบบ รวมทั้งการกีดกันไม่ให้เด็กได้รับสิทธิเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้

การคุ้มครองเด็กคืออะไร ?

การคุ้มครองเด็ก คือ การดูแลให้เด็กทุกคน ปลอดภัยจากการถูกใช้ความรุนแรง การล่วงละเมิด การถูกละเลยหรือทอดทิ้ง การถูกแสวงหาประโยชน์ ซึ่งหมายความว่า เด็กได้รับสิทธิและปกป้องจากการล่วงละเมิดในทุกรูปแบบ

รูปแบบการละเมิดเด็กมีอะไรบ้าง

เด็กๆ อาจถูกละเมิดหรือไม่ได้รับการคุ้มครองจากการละเมิดในรูปแบบต่างๆ แบ่งเป็น

- **การละเมิดทางด้านร่างกาย** หมายถึง การทำร้ายร่างกายเด็ก การตี การเฆี่ยน การเขย่า หรือใช้ไฟจี้เด็ก
- **การละเมิดทางอารมณ์** หมายถึง การใช้คำพูด ถ้อยคำ หรือการกระทำที่เลือกปฏิบัติ ดูหมิ่น หรือทำให้หวาดกลัว ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองไร้คุณค่า เช่น การตำหนิ การตะโกนด่าทอ การวิจารณ์อย่างรุนแรง
- **การละเมิดทางเพศ** หมายถึง การสัมผัสที่ไม่เหมาะสม การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ การบังคับ หรือการล่อลวงเด็กให้มีกิจกรรมทางเพศ
- **การละเลยทอดทิ้ง** หมายถึง การที่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็ก ไม่สามารถ หรือไม่ทำสิ่งที่ควรกระทำในการจัดหาสนับสนุนสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้แก่เด็ก เช่น อาหาร เสื้อผ้าที่พำก การดูแลสุขภาพกายใจ หรือให้การศึกษา

เด็กๆ อาจมีโอกาslugละเมิดจากใครได้บ้าง

เด็กๆ ด้วยกันเอง ผู้ใหญ่ คนใกล้ชิด สมาชิกในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน คนแปลกหน้า หรือแม้แต่เจ้าหน้าที่รัฐหรือเอกชน

เด็กๆ ทำอะไรได้บ้าง ในกรณีที่มีเด็กถูกล่วงละเมิดหรือสงสัยว่าถูกละเมิด?

หากตัวเราเองหรือคนที่เรารู้จักถูกล่วงละเมิด มีหลายขั้นตอนที่เราสามารถทำได้ แต่สิ่งที่สำคัญคือต้องเตือนเด็กที่ถูกละเมิดว่า

1. พวกเขาไม่ได้อยู่ตามลำพังในโลกนี้
2. ยังมีความช่วยเหลือและผู้พร้อมให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาอยู่
3. สิ่งที่เกิดขึ้นไม่ใช่ความผิดของเด็กๆ
4. ใช้กฎ 4 ข้อ แก่ฆสสถานการณ์ คือ **WHY** ตั้งสติ คิดใคร่ครวญหาเหตุผลต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น **NO** รู้จักปฏิเสธหากรู้สึกว่าสิ่งที่ไม่ชอบมาพากล **GO** หนี หรือ หลบหนีจากสถานการณ์อันตรายนั้น **TELL** รีบบอกพ่อแม่ ผู้ใหญ่ เจ้าหน้าที่ที่สามารถไว้วางใจได้ เพื่อขอความช่วยเหลือหรือคำแนะนำปรึกษา

ข้อควรจำ 3 ประการ ก่อนให้ความช่วยเหลือ

ลดความเสี่ยงเฉพาะหน้า

- ประเมินว่าสถานการณ์ของเราหรือของเด็กคนนั้นที่กำลังตกอยู่ในอันตรายแค่ไหน? การล่วงละเมิดดังกล่าวจำเป็นต้องรายงานหรือได้รับความช่วยเหลือในทันทีหรือไม่? ควรทำอะไรเพื่อลดความเสี่ยงหรืออันตรายได้อีก
- การรายงานเหตุการณ์การล่วงละเมิด อาจทำให้เด็กคนนั้นมีความเสี่ยงใดๆ ที่จะได้รับอันตรายเพิ่มขึ้นบ้าง
- ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่คนอื่นจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างน้อยเพียงใด

การรักษาความลับ

หมายถึง การเก็บข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับการละเมิดและการรายงานเป็นความลับ เราจะรายงานข้อมูลกับคนที่จำเป็นต้องทราบ เพื่อให้เขาสามารถให้ความช่วยเหลือได้

การรักษาความลับเป็นเรื่องสำคัญเพราะช่วยสร้างความไว้วางใจ เคารพ และรักษาความเป็นส่วนตัวของเด็กที่ถูกล่วงละเมิด การไม่รักษาความลับยังอาจทำให้เด็กที่เป็นผู้เสียหายหรือตัวผู้รายงานเองนั้นมีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายอีกด้วย

สิ่งที่สำคัญอีกอย่างคือ **ควรรายงานข้อมูลเฉพาะกับคนที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงละเมิดเท่านั้น** หากเป็นไปได้ **ควรขออนุญาตหรือขอความยินยอม** จากเด็กและผู้ปกครองก่อนให้ข้อมูลกับคนอื่น และแน่ใจว่าเด็กได้รับทราบผล ที่อาจจะตามมาหากนำเรื่องราวไปบอกกับคนอื่นแล้ว

การรายงาน

เพื่อให้เด็กที่ถูกล่วงละเมิดได้รับความช่วยเหลือ ควรแจ้งเหตุการณ์การล่วงละเมิดหรือความรุนแรงต่อเด็ก เมื่อรายงานเรื่องเด็กถูกล่วงละเมิด เราต้องจำไว้เสมอว่า:

- ทุกอย่างที่ทำเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก
- ต้องแน่ใจว่าการรายงานจะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อเด็ก
- การรักษาความลับ ควรบอกกับคนที่จำเป็นต้องทราบเท่านั้น และต้องได้รับการยินยอมจากเด็ก
- ต้องแน่ใจว่าเด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หากเด็กมีวุฒิภาวะ มีความพร้อมในการตัดสินใจ

รายงานกับใคร?

เราควรรายงานความรุนแรงหรือการล่วงละเมิด ไปยังใครสักคนที่เชื่อใจได้และสามารถให้ความช่วยเหลือเราได้ เช่น

- ยาวชนแกนนำเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้ปกครอง ครู ผู้ใหญ่ที่เป็นเพื่อนบ้าน ผู้นำชุมชน
- ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน อาทิเช่น

 มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (เอ็คแพท)
จังหวัดเชียงราย โทร 053-750167

 มูลนิธิศูนย์ชีวิตใหม่ จังหวัดเชียงราย โทร 053-750500

☎ ศูนย์เพื่อน้องหญิง จังหวัดเชียงราย โทร 053-671145

☎ มูลนิธิไฉ เอ็ม ซี เอ จังหวัดพะเยา โทร 054-457191

☎ มูลนิธิเพื่อความเข้าใจเด็ก จังหวัดเชียงใหม่ 087-1745797
(ตลอด 24 ชั่วโมง)

☎ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก กรุงเทพฯ โทร 02-412 0739 02-412 1196

- สถานีตำรวจทุกแห่ง หรือ โทรศัพท์ 191
- สายด่วนช่วยเหลือเด็ก ศูนย์ประชาบดี หมายเลข 1300 ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พมจ. หรือที่บ้านพักเด็กและครอบครัวทุกแห่ง
- ศูนย์พึ่งได้ (One Stop Crisis Center : OSCC) ประจำโรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง
- มูลนิธิสายเด็ก โทร 1387

รายงานอย่างไร?

การรายงานแบบไม่ต้องระบุชื่อ/นิรนาม ข้อมูลการรายงานจะเก็บเป็นความลับโดยไม่บอกให้ใครรู้ เช่น เราอาจเขียนบรรยายเหตุการณ์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิด ไปยังหน่วยงานข้างต้น บางแห่งได้จัดให้มีกล่องแสดงความคิดเห็น หรือรับแจ้งเหตุทางหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงานนั้น

การรายงานด้วยวาจา ไปยังบุคคลที่เด็กไว้วางใจ พ่อแม่ เจ้าหน้าที่ หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ทางโทรศัพท์ หรือการพูดคุย

เขียนรายงานเหตุการณ์ ระบุข้อมูลเกี่ยวกับผู้รายงาน และรายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์ ประเด็นที่ห่วงใยเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก ในแบบฟอร์ม ในทุกจังหวัดจะมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการคุ้มครองเด็ก เรียกว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กๆ ทุกคน พนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ใช่ตำรวจ ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ที่ พมจ. บ้านพักเด็กและครอบครัว ศูนย์พึ่งได้ รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนบางแห่ง พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำแก่เด็กๆ

การรายงาน/แจ้งเหตุการณ์ล่วงละเมิดไปยังผู้ใหญ่ที่เราไว้วางใจ

เมื่อเรามีความทุกข์จากการถูกล่วงละเมิด หรือรู้ว่ามိเด็กถูกล่วงละเมิด ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดคือ การพูดคุยหรือแจ้งเหตุกับ**ผู้ใหญ่ที่เราไว้วางใจได้** และสามารถให้ความช่วยเหลือใน**สถานการณ์ดังกล่าวได้**

กิจกรรม : ให้เด็ก ๆ หาปากกาเพื่อเขียนรายชื่อ พร้อมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ คนที่เราสามารถพูดคุยได้เกี่ยวกับกรณีการล่วงละเมิดในแบบฟอร์มข้างล่างนี้ โดยพยายามเขียนอย่างน้อย 1 ชื่อในแต่ละประเภทข้างล่างนี้

- เพื่อน:.....
- พ่อแม่/ผู้ปกครอง :.....
- ครู :.....
- ผู้ใหญ่ที่เป็นเพื่อนบ้าน:
- ผู้นำชุมชน:
- เจ้าหน้าที่องค์กร/มูลนิธิ:
- ตำรวจ :
- สายด่วนรับแจ้งเหตุ

เก็บรายชื่อนี้ไว้ที่ใดที่หนึ่ง เมื่อตัวเราหรือเพื่อนของเราถูกล่วงละเมิด เราจะจำได้ว่าใครที่เราควรพูดคุยด้วยอย่างรวดเร็วเท่าที่จะทำได้!

สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2555 โดย มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก

พิมพ์ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2555

รวบรวมเรียบเรียงโดย เกษณี จันทร์ตระกูล และ ภูเขา ศรีวิลาส
ออกแบบรูปเล่มโดย มนิตา แนนกลาง

ภาพประกอบจาก EyeWire (ลิขสิทธิ์ถูกต้อง)

คู่มือสำหรับเด็ก

เกี่ยวกับนโยบายคุ้มครองเด็ก

Child Protection Policy

เอกสารนี้ได้รับการสนับสนุนจาก
องค์กรเนสवाद (Anesvad) และ

เอ็คแพท อินเทอร์เนชันแนล
ECPAT International

จัดทำโดย

มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก
(ECPAT Foundation)

426/22 หมู่บ้านกกกกาแล ตำบลริมกก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
โทรศัพท์ 053-750167
โทรสาร 053-750164

อีเมลล์ ecpatk@loxinfo.co.th
เว็บไซต์ www.ecpat-thailand.org
เฟสบุ๊ค www.facebook.com/ecpatk
หรือเข้าไปที่ มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก